

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:

Kfv.I.37.862/2025/2.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó előadó bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró

Dr. Heinemann Csilla bíró

Dr. Kalas Tibor bíró

A felperes:

felperes

(cím1)

A felperes képviselője:

... Ügyvédi Iroda

eljáró ügyvéd: ügyvéd1

(cím2)

Az alperes:
Klímavédelmi Hatóság

Energiaügyi Minisztérium Nemzeti

(1011 Budapest, Október huszonharmadika u.

18.)

Az alperes képviselője:

Gál és Társai Ügyvédi Iroda

eljáró ügyvéd: dr. Bendzsel-Varga Katalin

(1055 Budapest, Falk Miksa u. 4.)

Az I. rendű felperesi érdekelt:

érdekelt1

(cím1)

A II. rendű felperesi érdekelt:

érdekelt2

(cím1)

- A felperesi érdekeltek képviselője:** Ügyvédi Iroda
eljáró ügyvéd: ügyvéd2
(cím3)
- A közigazgatási per tárgya:** klímavédelmi bírság tárgyában hozott
határozat jogszerűsége vizsgálata
- A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** a felperes
- A felülvizsgálni kért jogerős határozat:** Fővárosi Törvényszék
109.K.703.991/2024/33. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.
A végzéssel szemben további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes által üzemeltetett HU-63 azonosító számú erőmű többek között az érdekeltek által üzemeltetett D.V. területén képződött üvegházhatású gázok kivezetését végezte.

[2] A felperest az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés- megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 410/2012. (XII.28.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ügkr. vhr.) 15/A. § (1) bekezdése értelmében a nyomon követett és hitelesített tárgyévi kibocsátásnak megfelelő mennyiségű kibocsátási egység visszaadási kötelezettség terhelte.

A felperes az öt terhelő visszaadási kötelezettségének nem tett eleget 2021. év vonatkozásában a 2022. április 30-i határidővel.

[3] Ezért az alperes a felperessel szemben 2022. november 29-én hivatalból klímavédelmi hatósági eljárásban 2022. november 30-án meghozott határozatában a felperest 102.628.002.-eurónak megfelelő forint összegű többletkibocsátási bírság megfizetésére, valamint 832.614 üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátási egység haladéktalan visszaadására kötelezte, megállapítva, hogy a 2021-ben keletkezett széndioxid kibocsátásból 832.614 tonna vonatkozásában visszaadási kötelezettségének nem tett eleget.

[4] Az alperes határozatával szemben a felperes keresettel élt, a keresetlevél alapján az alperes a határozatát visszavonta, új határozatot hozott, majd azt is visszavonta. 2024. április 15-én indította meg új eljárását, amelybe ügyfélként az érdekelteket is bevonta.

[5] A felperes az új eljárásban a visszaadási kötelezettség alóli mentesülését eredményező körülmények körében mindössze annyit adott elő, hogy nem értelmezhető álláspontja szerint a kibocsátási egységek visszaadása, figyelemmel arra, hogy felszámolás alatt áll, és a felszámolási vagyon körébe tartozó vagyontárgyakat csak a felszámolási eljárás keretein belül lehet átruházni.

Az érdekeltek az eljárásban – amellet, hogy vitatták ügyféli minőségüket – előadták, hogy a covid járvány okozta kereslet csökkenés a felperes gazdasági helyzetét is negatívan befolyásolta, és olyan a felperesen kívülálló rendkívüli körülmény, melyet nem láthatott előre és nem háríthatott el, ekként az egység visszaadásra irányuló kötelezettség részbeni elmulasztása vonatkozásában a felperes esetében felmerülhet az önhiba hiánya, és vis maior körülmények, amelyek a felelősség alóli mentesülést eredményezhetik.

[6] Az alperes 2024. június 3-án kelt NEKH/3072-13/2024-EM számú határozatában a felperessel szemben 107.865.143.- eurónak megfelelő bírságot szabott ki és 832.614 ÜHG visszaadására kötelezte, azaz a kibocsátási egységek haladéktalanul történő visszaadására kötelezte.

A határozat indokolásában megállapította, hogy a felperes semmilyen körülményt nem adott elő arra vonatkozóan, hogy miért nem teljesítette visszaadási kötelezettségét, a felszámolási eljárásból adódó körülmények nem relevánsak figyelemmel arra, hogy a felperes 2023. április 12. óta áll felszámolási eljárás alatt, míg a visszaadási kötelezettsége teljesítési határideje 2022. április 30-án járt le. Az indokolás szerint a felperes vis maior körülményre nem hivatkozott, az érdekeltek részéről hivatkozott körülmények pedig nem voltak konkretizáltak és alátámasztottak.

Az indokolás szerint az Ügkr. vhr. 21/A. § (1) bekezdése alapján kellett a többlet kibocsátási bírságot kiszabni a felperessel szemben, minden egyes tonna után 100 eurónak megfelelő összegben, az objektív felelősség alapján, a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 10. § (1a) bekezdésére figyelemmel, mérlegelési lehetőség nélkül, a mindenkori európai fogyasztói árindex összegével növelten.

[7] A felperes a határozattal szemben keresetet terjesztett elő, a kereset benyújtását követően az alperes 2024. szeptember 5-én kelt NEKH/3072-14/2024-EM számú határozatában a korábbi – NEKH/3072-13/2024-EM számú – határozatát módosította, miután a 2022. május 1. napján érvényes európai fogyasztói árindex szerintösszecsúszásában pontosította a bírság összegét, azt 98.206.821.- eurónak megfelelő forint összegben határozta meg.

[8] A felperes a módosító határozattal szemben új keresetet terjesztett elő, és kérte az NEKH/3072-13/2024-EM számú határozattal szemben előterjesztett keresete alapján megindult közigazgatási per megszüntetését, melynek a közigazgatási bíróság eleget tett és a pert megszüntette.

A Fővárosi Törvényszék ítélete

[9] A közigazgatási bíróság az alperes határozatával szemben felperes részéről előterjesztett keresetet alaptalannak találta, ezért azt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján elutasította.

[10] Megállapította, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint a módosítással az alaphatározat megváltozott tartalommal él tovább, ezért a keresettel támadott NEKH/3072-14/2024-EM számú határozat ellen benyújtott kereset kiterjedhetett az alaphatározatra is, függetlenül a permegszüntetés tényére.

[11] Az ítélet indokolása hangsúlyozta, hogy a felperes nem vitatta keresetében a létesítmény után a 2021. évi kibocsátással kapcsolatos visszaadási kötelezettség fennállását, és azt sem, hogy 2022. április 30-ai határidőn belül, de azt követően sem tett eleget visszaadási kötelezettségének.

Az ítélet indokolása szerint az alperes helyesen állapította meg az Ügkr. vhr. 21/A. § (1) bekezdése szerint a felperes objektív felelősségét.

Az indokolás szerint a felperes a közigazgatási perben a Kp. 78. § (4) bekezdése szerint elkésztetten állította, hogy vis maior körülmény akadályozta a visszaadási kötelezettség határidőn belüli teljesítésében. Nem igazolta ugyanis, hogy az alperes által 2024. április 14-én megindított hatósági eljárásban önhibáján kívül nem tudott vis maiorra hivatkozni.

[12] Az ítélet indokolása szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes az Ákr. 5. és 76. §-aiba ütköző jogszabálysértést követett volna el azáltal, hogy nem küldte meg az érdekeltek nyilatkozatait észrevételre a felperesnek. Utalt arra, hogy a felperes és az érdekeltek közös cégcsoportba tartoznak, az információáramlás körében jelentőséget tulajdonított annak, hogy az I. rendű felperesi érdekelt a felperes egyetlen tulajdonosa és anyavállalata, a II. rendű felperesi érdekelt pedig az I. rendű felperesi érdekelt másik leányvállalata. Nem menthette tehát ki a felperes saját vis maior hivatkozásának elmaradását az, hogy a többiek nyilatkozatairól nem értesült az alperestől, így nem tudott azokra reagálni.

[13] Az ítélet indokolása szerint bár a felperes keresete alapos volt abban, hogy a felperest haladéktalan egység visszaadásra nem lehetett volna kötelezni az Ügkr. vhr. 32. § (1) bekezdésében foglalt bírság kiszabása és a 34. § szerinti számlázárolási kötelezettségből, az Ügkr. vhr. 1. § (1) bekezdésében meghatározott általános klímavédelmi hatósági hatáskörből, az Irányelv 6. cikk (2) bekezdés a) pontjából, 12. cikk (3) bekezdéséből és 16. cikk (3) bekezdéséből, valamint az Ákr. 103. § (4) bekezdéséből következően. Ezért az alperes bár eljárási hibát valósított meg, azáltal, hogy a határozatának rendelkező részébe helyezte kötelezésként a jogszabályon alapuló fennmaradt visszaadási kötelezettségre való figyelemfelhívást, ugyanis elegendő lett volna indokolásban szerepeltetni az ezzel kapcsolatos információt. A bíróság úgy értelmezte a rendelkező részben szereplő tartalmat, hogy az nem szankcióként szerepel, hanem pusztán emlékeztetőként arra, hogy a többletkibocsátási bírság nem váltotta ki a visszaadást, hanem az továbbra is változatlanul fennáll és számonkérhető. Megállapította, hogy a haladéktalanul visszafizetésre kötelezéssel nem konkrét számonkérhető határidőn belüli teljesítést írt elő az alperes, ezáltal kötelezése nem öltött végrehajtható formát, ebből következően nem valósított meg az alperes az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértést, és nem merült fel hatáskör hiányában megnyilvánuló semmisségi ok sem.

A felülvizsgálati kérelem

[14] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte - jogszabálysértésre hivatkozva - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, illetve a per tárgyát képező módosított határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését. Kérte továbbá az alperes kötelezését a perben felmerült perköltség megfizetésére. A felülvizsgálati kérelem

befogadhatóságát a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) és ab) alpontjára, valamint a b) pontra alapította.

[15] A befogadhatósági okok indokolása körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjára vonatkozóan előadta, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata indokolt, mivel az alperes megsértette az Ákr. 5. §-ának és 76. §-ának a rendelkezéseit; a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontra tekintetében hivatkozott arra, hogy a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége áll fenn, mivel az elsőfokú bíróság eljárása az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik; a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjának indokolásaként előadta, hogy a felülvizsgálni kért jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria közzétett határozatától, utalt a Kúria Kfv.37.023/2023/34. számú precedensképes határozatra.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei – a következők szerint – nem állnak fenn.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[18] A Kp. 117. § (4) bekezdésének rendelkezése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - részletesen indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A Kp. 117. § (4) bekezdése valamennyi, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt befogadhatósági okhoz indokolási kötelezettséget ír elő, részletesen indokolni azonban csak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjához kapcsolódó befogadási kérelmet kell. A befogadhatósági ok jogalkotó által megkívánt indokolási kötelezettsége a befogadhatóság kérdésében való döntést segíti elő, a jogalkotó ezáltal lehetőséget ad a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél számára annak kifejtésére, hogy mely indokok mentén tartja szükségesnek a felvetett jogkérdés Kúria általi eldöntését, mert csak így kerülhet abba a helyzetbe a Kúria, hogy a kérelem előterjesztőjének szempontjából vizsgálja a befogadhatóságot.

[19] A Kúria rámutat arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadására, ugyanis a felülvizsgálati kérelemben nevesített befogadási okok alapján annak vizsgálatára kerül sor, hogy a konkrét ügyben felmerült-e olyan kérdés, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései körébe tartozik, ezáltal a felülvizsgálati kérelem befogadását és érdemi elbírálását megalapozza. Kiemeli a Kúria, hogy a befogadásról szóló döntés során nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát vizsgálja. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő voltára hivatkozás nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását. A Kúria a befogadhatóság vizsgálata során a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott konkrét jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, mert arra a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatban van csak lehetőség.

[20] A Kúria kiemeli továbbá, hogy a befogadhatósági okok indokolása és a felülvizsgálati kérelem indokolása két önálló - ezáltal egymással nem felcserélhető és egymást nem kiegészítő - indokolási kötelezettség. Tény, hogy nagyfokú hasonlóság van a felülvizsgálati kérelem tartalmi indokai és a befogadhatósági okok között, azonban a felülvizsgálati kérelem indokolása több funkciót tölt be, ezért a felülvizsgálati kérelemnek nemcsak a felülvizsgálat érdemi tartalmi indokára, hanem a befogadhatósági okokra is ki kell terjednie. Ezeket a felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek kell úgy bemutatni, hogy a felülvizsgálati kérelemből egyértelműen azonosíthatóak legyenek a befogadhatóság okai, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolás is. A felperest kifejezetten a befogadhatósági ok indokainak előadására vonatkozó kötelezettség is terheli, amely indokolási kötelezettség nem teljesíthető mindössze a jogszabályhelyek megjelölésével vagy a felülvizsgálati kérelem érdemi indokaival, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára alapított hivatkozással. A befogadhatóságot alátámasztó indokok felülvizsgálati kérelemből történő kiválogatása nem hárítható át a Kúriára. Ezeket a felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek kell úgy bemutatni, hogy a felülvizsgálati kérelemből egyértelműen azonosíthatóak legyenek a befogadhatóság okai, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolás is. A Kúria már több határozatában rámutatott (pl. Kfv.37.357/2022/2., Kfv.37.177/2023/2.), hogy a befogadási okra vonatkozó indokolásnak el kell különülnie a felülvizsgálati kérelem érdemi jogi indokaitól.

[21] A felperes által nevesített, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjába tartozó befogadhatósági ok alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. Jogegységi határozat). Hangsúlyozandó, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulataban szabályozott befogadási ok az alsóbb fokú bíróságok által hozott határozatok közötti eltérés esetén alapozhatja meg a felülvizsgálati kérelem befogadását. Amennyiben a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától valamely jogkérdésben eltér, úgy az a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjának esetkörét alapozhatja meg. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának második fordulata szerinti befogadási ok, a joggyakorlat továbbfejlesztésének a szükségessége akkor indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, azonban annak követése a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.I.35.542/2021/2., Kfv.37.025/2021/2.), vagy az meghaladottá vált. a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerinti befogadási ok második fordulatainak alkalmazása különösen akkor indokolt, ha megváltoznak a jogszabállyal érintett társadalmi, gazdasági viszonyok.

[22] A Kúria úgy értékelte, hogy az Ákr. 5. §-ának és 76. §-ának rendelkezései alperes általi megsértésére alapított, önmagában az Ákr. rendelkezéseinek megjelölését magában foglaló felperesi hivatkozás nem tartozik a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerinti befogadhatósági ok körébe, mivel a felperes az indokolásban nem mutatta be, hogy melyik az a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés, amely tekintetében a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn, vagy a már kialakult és egységes bírói gyakorlat valamely körülmény változása okán meghaladottá vált volna. Önmagában az eljárási szabálysértésekre vonatkozó állítás nem teszi szükségessé a Kúria jogegységesítő, jogfejlesztő feladatának ellátását.

[23] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. A felvetett

jogkérdés a társadalom szempontjából akkor különleges súlyú, ha annak értelmezéséről a Kúria korábban még nem foglalt állást, és a jogegység iránti igény túlmutat a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozaton. E befogadási ok tehát feltételezi, hogy nagy számban előforduló, új típusú ügyben merült fel a jogkérdés, illetve a döntés a társadalom szélesebb körére jogi hatást gyakorol. A befogadás ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában.

[24] A Kúria megállapította, hogy a felperes által az Alaptörvény 28. cikkének elsőfokú bíróság általi megsértésére alapított hivatkozás nem támasztja alá a Kp. 118. § (1) bekezdés ab) alpontja szerinti befogadhatósági ok fennállását, nem is tartozik ezen befogadhatósági ok körébe. A felperes a befogadhatósági ok indokolása során nem nevesített olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amely vonatkozásában a Kúria újonnan meghozandó elvi tartalmú döntése jogi hatást gyakorolna a jelen perben nem szereplő jogalanyok helyzetére, a társadalom széles körére, továbbá nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amely megalapozza azt a következtetést, miszerint valamely konkrét jogkérdés új típusú, sorozatosan előforduló ügyben merülne fel.

[25] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadhatósági ok tekintetében megállapította, hogy a felperes az előírt indokolási kötelezettségnek nem tett eleget, pusztán az általa precedensképesnek tekintett kúriai határozat számát jelölte meg, azonban annak konkrét részét és azt a jogkérdést, amely vonatkozásában az eltérés fennáll, nem nevesítette. A Kúria rámutat továbbá arra, hogy a felperes a jogkérdésben való eltérés megállapításának feltételeként megkívánt összevethetőséget sem mutatta be, nem állított párhuzamot a konkrét jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és az eljárás kereteit meghatározó kérelmek hasonlósága között, nem tért ki arra az eljárásjogi különbségre, hogy a jelen per tárgyát képező határozat - az általa nevesített ügy tényállásától eltérően - többszöri megismételt eljárásban hozott módosított határozat, és nem adta indokát annak, hogy ezen eltérés ellenére fennállna az összevethetőség.

[26] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[27] *A felülvizsgálati kérelem befogadása megtagadásának van helye, ha az abban foglaltak nem támasztják alá a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt befogadási ok valamelyikének fennállását, ezáltal a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának szükségességét.*

Záró rész

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, tanácsban határozott.

[29] A Kúriának eljárási illetékről rendelkezni nem kellett, mivel az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes volt.

[30] A végzéssel szemben a további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontjában és a Kp. 112. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2026. január 22.